

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE
W KATOLICKIM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
W BIAŁEJ PODLASKIEJ
Zakres rozszerzony**

Podstawa prawna PZO z wiedzy o społeczeństwie:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 373),
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.) – Załącznik nr 1,
- Statut Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. C. Norwida w Białej Podlaskiej.

I. ZASADY OGÓLNE

- Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia w ramach oceniania wewnątrzszkolnego.
- Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej oraz programu nauczania.

Cele oceniania:

- a) informowanie ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o poziomie osiągnięć edukacyjnych ucznia i czynionych w tym zakresie postępach lub trudnościach,
- b) motywowanie ucznia do dalszej pracy i twórczego wysiłku,
- c) różnicowanie i porządkowanie uczniów zgodnie z przyjętą skalą ocen,
- d) monitorowanie postępów ucznia i określenie jego indywidualnych potrzeb,
- e) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- f) motywowanie nauczyciela do doskonalenia form i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

II. OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIE

Każdy uczeń ma możliwość wykazania się wiadomościami i umiejętnościami podczas następujących czynności:

- a) podczas lekcji:
 - sprawdziany, kartkówki i karty pracy,
 - próbne arkusze maturalne,
 - odpowiedzi ustne,
 - wykonywanie ćwiczeń z podręcznika,
 - dokonywanie analizy i interpretacji materiałów źródłowych;
- b) poza lekcją:
 - przygotowanie zadania domowego,
 - prace samodzielne krótsze i długoterminowe,
 - przygotowanie do lekcji,
 - projekty edukacyjne.

III. SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Narzędzia pomiaru osiągnięć ucznia:

- a) prace pisemne:
 - sprawdzian lub test sprawdzający – pisemna wypowiedź ucznia obejmująca określony zakres materiału, poprzedzona lekcją powtórzeniową, odnotowana w dzienniku elektronicznym i zapowiedziana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Każdą pracę kontrolną uczeń musi zaliczyć w terminie uzgodnionym z nauczycielem – nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty sprawdzianu lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności. Czas sprawdzania sprawdzianów i testów nie powinien przekraczać dwóch tygodni;
 - kartkówka – pisemna wypowiedź ucznia obejmująca zagadnienia najwyżej z trzech ostatnich lekcji, trwająca ok. 15 minut, może być niezapowiedziana;
 - próbny arkusz maturalny;
 - karta pracy;
 - referat;
 - zadanie domowe.

Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne są przechowywane w szkole do końca roku szkolnego. Prace udostępniane są uczniom podczas lekcji. Sposób ich udostępniania rodzicom (prawnym opiekunom) odbywa się zgodnie z procedurami

obowiązującymi w szkole.

b) wypowiedzi ustne:

- odpowiedzi z ostatnich 1-2 lekcji,
- aktywność na lekcji,
- wystąpienia (prezentacje).

2. Sposoby oceniania:

- stopniem,
- plusami/minusami (aktywność, przygotowanie do lekcji).

3. W ciągu jednego okresu nauki uczeń powinien uzyskać co najmniej 5 ocen bieżących przy trzech godzinach tygodniowo oraz co najmniej 6 ocen bieżących przy czterech godzinach tygodniowo.

4. Skala ocen:

- ocena celująca – 6
- ocena bardzo dobra – 5
- ocena dobra – 4
- ocena dostateczna – 3
- ocena dopuszczająca – 2
- ocena niedostateczna – 1

5. Stosuje się określoną wagę ocen:

- sprawdzian, test, próbny arkusz maturalny, aktywność pozalekcyjna (konkursy, olimpiady), projekt edukacyjny – waga 3,
- kartkówka, karta pracy, odpowiedź ustna – waga 2,
- praca domowa, prezentacja, referat, praca samodzielna, aktywność – waga 1.

6. Przy ocenianiu pisemnych prac kontrolnych (sprawdziany, testy, kartkówki) stosuje się zakres procentowy:

- 0-39% – stopień niedostateczny,
- 40-54% – stopień dopuszczający,
- 55-69% – stopień dostateczny,
- 70-84% – stopień dobry,
- 85-100% – stopień bardzo dobry,
- 100% i zadania dodatkowe – stopień celujący.

7. W przypadku próbnych arkuszy maturalnych stosuje się zakres procentowy:

- 0-29% - stopień niedostateczny,
- 30-44% - stopień dopuszczający,
- 45-64% - stopień dostateczny,
- 65-84% - stopień dobry,
- 85-100% - stopień bardzo dobry.

8. W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie plusów „+” i minusów „-”.

9. Kryteria wystawiania śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej:

Ocena śródroczna ustalana jest na podstawie średniej ważonej z ocen bieżących uzyskanych w pierwszym okresie nauki. Klasyfikacyjna ocena roczna obejmuje osiągnięcia edukacyjne ucznia w całym roku szkolnym. Ustalana jest na podstawie średniej ważonej z ocen bieżących uzyskanych w pierwszym i drugim półroczu.

W przypadku średniej, w której setna część wynosi co najmniej 0,51 nauczyciel stawia ocenę wyższą.

IV. WYMAGANIA EDUKACYJNE

Kryteria stopni:

a) **stopień celujący (wymagania wykraczające)** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą,
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodną z omawianą na zajęciach tematyką,
- uczestniczy w konkursach i olimpiadach właściwych dla przedmiotu uzyskując wyróżniające wyniki i godnie reprezentując szkołę,
- podejmuje się wykonania zadań dodatkowych znacznie wykraczających poza podstawę programową,

b) **stopień bardzo dobry (wymagania dopełniające)** otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową dotyczącą omawianych treści,
- umie samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować,
- właściwie interpretuje nowe sytuacje i zjawiska, w sposób twórczy rozwiązuje problemy,
- umie oceniać otaczającą rzeczywistość społeczno-polityczną zgodnie z przyjętymi kryteriami wartości,

- kieruje się dobrem innych przy podejmowaniu decyzji, negocjuje stanowisko, osiąga kompromis,
- potrafi kierować pracą zespołu rówieśników,
- uczestniczy w konkursach i olimpiadach właściwych dla przedmiotu i uzyskuje wyróżniające wyniki na etapie szkolnym,

c) **stopień dobry (wymagania rozszerzające)** otrzymuje uczeń, który:

- rozumie polecenia i instrukcje,
- zna omawianą na zajęciach problematykę na poziomie podstawowym oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentuje,
- rozumie omawiane treści,
- uogólnia i formułuje wnioski,
- zajmuje stanowisko w kwestiach spornych i broni swoich poglądów na forum klasy,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych,
- poprawnie wykonuje ćwiczenia i inne zadania,
- umie poprawnie wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce,
- wykazuje zainteresowanie problematyką omawianą na zajęciach,
- systematycznie i starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy,

d) **stopień dostateczny (wymagania podstawowe)** otrzymuje uczeń, który:

- rozumie polecenia i instrukcje,
- zapamiętuje podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentuje,
- rozumie omawiane zagadnienia,
- dokonuje selekcji i porównania poznanych zjawisk,
- samodzielnie i poprawnie wykonuje proste ćwiczenia i zadania,
- umie wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce,
- aktywnie uczestniczy w pracach i zadaniach zespołowych,
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy,

e) **stopień dopuszczający (wymagania konieczne)** otrzymuje uczeń, który:

- częściowo rozumie polecenia nauczyciela,

- pamięta wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i przy pomocy nauczyciela je odtwarza,
- poprawnie, przy pomocy nauczyciela, rozpoznaje, nazywa i klasyfikuje poznane pojęcia, zjawiska, procesy, dokumenty, postacie życia publicznego itp.,
- wykonuje samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia,
- współpracuje w zespole przy wykonywaniu zadań,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- wykazuje spore luki w wiadomościach objętych programem, przy czym mógłby je uzupełnić przy znacznej pomocy nauczyciela,

f) **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych minimum programowym przedmiotu nauczania w danej klasie i braki te uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu,
- notorycznie nie przygotowuje się do lekcji,
- nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela,
- odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcji.

Pełne opanowanie wymagań sformułowanych w podstawie programowej jest warunkiem koniecznym do wystawienia uczniowi oceny celującej. Nauczyciel określa, które wymagania wykraczające poza podstawę programową są dodatkowymi elementami decydującymi o ocenie celującej.

V. ZASADY POPRAWIANIA OCEN

Uczeń ma prawo do poprawy ocen bieżących według następujących zasad:

- a) pisemne prace kontrolne (sprawdziany wiadomości, testy sprawdzające) w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania,
- b) w przypadku nie poprawienia oceny uczeń zachowuje poprzednią ocenę,
- c) kartkówki, odpowiedzi ustne i prace domowe nie podlegają poprawie.

VI. USTALENIA KOŃCOWE

1. Ocenianie odbywa się:

- systematycznie,

- rzetelnie,
 - sprawiedliwie.
2. Oceny są jawne.
 3. Uczeń w jednym okresie nauki ma prawo zgłosić jedno nieprzygotowanie do lekcji, np.
 - brak pracy domowej,
 - brak pomocy potrzebnych do lekcji,
 - niegotowość do odpowiedzi.
 4. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek.
 5. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
 6. Uczeń powinien każde nieprzygotowanie zgłosić na początku zajęć.
 7. Aktywność na lekcji, np. częste zgłaszanie, udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywna praca w grupach może być oceniana plusami „+”. Za trzy plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. W przypadku biernej (pasywnej) postawy, np. całkowity brak zainteresowania realizowanym tematem, świadome lekceważenie poleceń nauczyciela, brak pomocy dydaktycznych, uczeń może otrzymać minus „-”. Trzy minusy stanowią ocenę niedostateczną.
 8. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia predyspozycje intelektualne ucznia.
 9. Na podstawie pisemnej opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany dostosować wymagania edukacyjne, a także zasady przeliczania punktów na oceny za realizację poszczególnych form do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia. Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel obniża punktację procentową o 5%.
 10. Proponowaną ocenę klasyfikacyjną, śródroczną wpisuje się w odpowiedniej rubryce w dzienniku elektronicznym najpóźniej na 2 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej. Wychowawca klasy może na tydzień przed klasyfikacją śródroczną poinformować rodziców ucznia o zagrożeniu oceną niedostateczną.
 11. Proponowane oceny roczne wpisuje się w odpowiedniej rubryce w dzienniku elektronicznym w terminie przynajmniej 8 dni roboczych przed zakończeniem zajęć dydaktycznych.
 12. Ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego ocena może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu, zgodnie z zasadami określonymi w Statucie Szkoły (§ 61).

13. Wszelkie plagiaty zostaną ocenione na stopień niedostateczny.

14. Udostępnianie rodzicom dokumentacji dotyczącej oceniania ucznia oraz uzasadnianie oceny odbywa się zgodnie z procedurami obowiązującymi w szkole.

VIII. EWALUACJA PZO

Ewaluacja ma na celu określenie efektów pracy dydaktycznej i wychowawczej, na którą mają wpływ: nauczyciel, uczniowie, rodzice.

1. Ewaluacja dokonywana będzie raz w roku.

2. Informacje zbierane będą:

- na podstawie wyników prac klasowych,
- poprzez rozmowy z uczniami i rodzicami.

Opracował:

Tomasz Wojcieszuk